

Ca l'Estela

Tiana

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Mas de Ca n'Estela o Ca l'Estela
Emplaçament Oest del Mas de Ca n'Estela

Coordenades:

Latitud: 41.48309
Longitud: 2.28654
UTM Est (X): 440437
UTM Nord (Y): 4592633

Classificació

Número de fitxa 08282 - 117
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Romà
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En camps erms.
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL (Fitxa K CPAA) 17/07/2002 Nivell B
Número inventari CCAA 1234
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08282A00400029
Fitxes associades:
[Can Moreu](#)
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dv., 12/04/2019 - 02:00

Descripció

Es tracta d'un jaciment d'època romana documentat arrel de la troballa de ceràmica romana per part del sr. Jordi Bagà, de Premià de Mar, el 1985, a 300 m. de l'autopista C-32 i a 50 m. del Camí del Mig, mentre ell mateix rebaixava el terreny per adaptar-lo al conreu. Posteriorment, en Ramon Coll i en J. Ramírez, el novembre de 1986, constataren a la zona una gran dispersió de pedres sense escairar en granit del país. Segons ells, algunes d'elles presentaven morter que es podria adscriure a algun edifici de factura moderna. Els materials ceràmics apareguts -ceràmica comuna ibèrica i romana, àmfora romana, ímbrex i terra sigil·lada aretina i clara A- permeten atorgar una cronologia republicana i alt imperial al jaciment. La manca d'estructures atribuïbles amb seguretat a l'època romana fa impossible però precisar el tipus d'establiment, malgrat que la diversitat dels materials i la orografia del terreny fan pensar en l'existència d'una villae romana en aquesta zona.

Possiblement, donada la proximitat, es tracti del mateix jaciment que l'anomenat "Vinya de Can Estela", el qual ocupa una petita elevació al sud oest del mas.

Durant la visita efectuada el 2008, amb motiu de la revisió de la carta arqueològica, no es van documentar restes arqueològiques, sense poder precisar, així, l'estat de conservació del jaciment.

Observacions:

S'accedeix a la zona a partir de les masies de Can Cosme i de Can Gaietà, agafant el Camí del Mig d'Alella durant uns 2 km. aproximadament, fins a trobar un trencant a la dreta en direcció sud que finalitza al mas de Ca n'Estela. Un cop arribat al mas, cal seguir el camí uns 450 metres que queda als camps a l'oest del camí, que estan dedicats al conreu de vinya. També conegut com a Mas de Ca n'Estela.

Història

Des de Romà (-218 / 476). Josep Maria Padrós Cuyàs, conservador del Museu Municipal de Badalona l'any 1961, situa el nucli romà de Tiana a l'interior del triangle format per can Moncerdà, can Fàbregas i ca'ls Frares en l'estudi més seriós que s'ha efectuat sobre aquest tema. Concretament, entre ca l'Andreu i can Fàbregas s'han trobat vestigis d'una vil·la prou important per transmetre el seu nom a l'actual Tiana. Cal destacar les restes d'una vil·la romana a can Sent-romà , una de les vil·les més ben estudiades del Maresme.

Anteriorment a l'època romana, les terres de Tiana estaven ocupades pels laietans. El seu territori comprenia aproximadament la costa des del Llobregat al Tordera, i per l'interior les planes del Vallès fins a Montserrat. De l'època dels ibers s'han trobat restes a Montgat, concretament al seu turó.

De més antic, ja en la prehistòria, tenim a Tiana el dolmen situat a Castellruf, a la Conreria, proper al poblat iber.

Dels primers contactes comercials amb els grecs neixen els primers Nou Pins, que servien com a identificador pels vaixells que s'acostaven pel litoral.

Ja en temps de la colonització romana s'estabilitza l'assentament humà, ja que la situació geogràfica de Tiana potencia l'establiment de vil·les a resguard dels vents del nord, amb abundància d'aigua i suficientment allunyat del mar, per prevenir-se per a la defensa de les invasions.

La resta de vil·les romanes, no tant importants, exceptuant la de Can Sentromà ens indiquen una certa densificació cap als segles III i IV d.C., i avui es comprova com hi ha un conjunt de masies algunes datades del s.XIII (les Pinyasseres, Can Montcerdà, Can Vilà, Can Guinart) amb fonaments i parets romanes de les quals s'ha perdut l'origen, a causa del despoblament que es va produir amb les invasions bàrbares, amb revoltes l'any 415 de poca consideració, i sarraïnes.

Bibliografia

Galera, Ll. (1949). Museu.

Galera, Ll.; Artés, S. (1975). Notes històriques de la Parròquia de Sant Feliu d'Alella.

Prevosti, M. (1981). Cronologia i Poblament a l'àrea rural de Baetulo. [Http://www.tiana.cat/coneix-tiana/historia/la-tiana-romana/](http://www.tiana.cat/coneix-tiana/historia/la-tiana-romana/) Ajuntament de Tiana (2002). Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Tiana. Vol. 3. Tiana.